

med den begrundelse, at sygehjælperen ikke blev udsat for en usædvanlig begivenhed.

Højesterets dom har stadfæstet en domspraksis og godkendt en administrativ praksis, der er helt uholdbar set ud fra et arbejdsmiljømæssigt synspunkt. For den ansatte er selve den konkrete, pludselige belastning ikke forudsigelig. Man ved ikke, hvornår den kommer, men kun, at den måske kan komme på et eller andet tidspunkt. Der foreligger ikke overbevisende dokumentation for, at den ansatte kan forberede sin krop på en velkendt, dokumenteret, teoretisk risiko for pludselig ekstrabelastning gennem f.eks. styrke- eller konditionstræning, og arbejdets organisering tillader ikke, at arbejdet udføres på måder, så denne risiko helt fjernes.

Højesterets afgørelse indebærer f.eks., at når udenlandske undersøgelser fra bl.a. Sverige og USA viser en overrisiko for rygskeer på 6-8 gange for kvinder i plejehjælp, gør det plejearbejde til et arbejde med en forudsigelig risiko for helbredsruende belastninger af bevægeapparatet, og dermed rejser der tvivl om adgang til erstatning. Har man et job med stor risiko for at komme til skade, kan man kigge i vejviseren efter erstatning. Det er måske korrekt jura ud fra gældende administrativ praksis, men det er politisk og arbejdsmiljømæssigt ganske uacceptabelt.

Højesterets dom viser, at de nugældende retningslinjer for administrativ praksis og domspraksis kun kan brydes, hvis lovgiverne tilkendegiver, at det ønskes.

Men kan arbejdsskadelovgivningen have et andet skadesbegreb end forsikringsrettens ulykkesbegreb? Det er undertiden blevet betvivlet med den begrundelse, at såfremt man ikke benyttede det forsikringsretlige ulykkesbegreb, »skulle enhver skade opstået på arbejde være dækket, hvilket ville være et totalt brud på det danske forsikringsystem«, jf. bl.a. Arbejdsskadestyrelsen i et notat omdelt i Arbejdsmarkedsudvalget, 1997-98, 2. samling, alm. del - bilag 321, side 4. Det er et politisk synspunkt, men det er ikke noget logisk konsistent synspunkt. Arbejdsskadelovgivningen er ikke en egentlig forsikringsordning. Det er en social sikringsordning. Der er således ikke tale om en lov-mæssig regulering af et frit kontraktmæssigt forhold mellem en forsikringsyder og en forsikringstager. Arbejdsskadeforsikringen er blevet til og løbende ændret som en social sikringsordning, hvor arbejdsgiverne har en lovfæstet forsikringspligt, og hvor de ansatte tilsvarende har en lovsikret ret til erstatninger efter ganske bestemte kriterier, satser m.v. Dette adskiller arbejdsskadeserstatningslovgivningen fra forsikringsretten, hvor der er tale om lovgivning vedrørende et

frivilligt kontraktligt forhold mellem et forsikrings-selskab og en forsikringstager, og hvor dækningens omfang og størrelse i konsekvens heraf kan gøres til genstand for konkret aftale.

I forsikringsretten gælder logikken: stor præmie, udstrakt erstatning. Ved arbejdsskadeforsikringslovgivningen er der derimod tale om en i henhold til lovfastsat ret til at opnå erstatning i et omfang og en størrelse, der fastlægges ved lovgivning. Derfor må det følgelig være op til lovgivningen og dermed Folketinget selv direkte at fastlægge, hvornår der skal ydes erstatning, og hvor stor denne erstatning skal være. Det er hverken logisk nødvendigt eller hensigtsmæssigt at koble arbejdsskadelovgivningens ulykkesbegreb til den private forsikringsret.

Men er begrundelsen så, at dette var lovgivers udtrykkelige ønske og intention? Nej, så vidt det er forslagsstillerne bekendt, har lovgiver ikke med definitionen på ulykkestilfælde eksplicit udtrykt noget ønske om, at den lovbestemte erstatningsadgang skulle følge en forsikringsretlig definition. Det ulykkesbegreb, som Arbejdsskadestyrelsen og Den Sociale Ankestyrelse i dag administrerer ud fra, var end ikke fastlagt på den nuværende præcise måde, da arbejdsskadeforsikringen blev skabt. Først efter at forsikrings-selskabernes brancheorganisation i 1970 udarbejdede en såkaldt normalpolice, blev grundlaget for forsikringslovgivningens nuværende ulykkesbegreb skabt.

Situationen er således den, at en privat brancheforenings tiltag har fået afgørende indflydelse på, hvem der kan få tilkendt en lovbestemt erstatning for arbejdsskader, selv om lovgiver aldrig har pantsat definitionen af ulykkestilfælde hos hverken forsikrings-selskaberne eller den til enhver tid gældende praksis i forsikringsretten. At begrunde den aktuelle praksis ud fra lovgivers historiske intentioner forekommer således tvivlsomt og i givet fald politisk kritisabelt.

Forslagsstillerne foreslår derfor, at man ændrer arbejdsskadebegrebet i lovens § 9, nr. 1-3, til ét samlet, objektivt arbejdsskadebegreb, således at arbejdsskadebegrebet i lighed med f.eks. personskadebegrebet i erstatningsansvarsloven, skadesbegrebet i færdselsloven og det fysiske skadesbegreb i patientforsikringsloven udelukkende henviser til en indtruffen skade og dennes årsag. En sådan ændring vil, modsat den nuværende lovgivning, sikre, at alle former for arbejdsskader, der skyldes arbejdet eller de forhold, hvorunder arbejdet udføres, vil have mulighed for at blive anerkendt.

I dag er det ikke alene tilknytning til det forsikringsretlige ulykkesbegreb, der fører til uhensigtsmæssige afvisninger. De former for arbejdsskade, der anføres i